

Zápis z 20. jednání Výboru pro udržitelnou energetiku RVUR

čtvrtek 2. března 2017, od 14:00 hod., Úřad vlády, nábr. Edvarda Beneše 4, Praha 1, tiskový sál - Atrium

Přítomní: Jiří Bendl, Ivan Beneš, Jiří Beranovský, Josef Fiřt, Jiří Gavor, Miroslav Hájek, Štěpán Chalupa, Romana Kaclíková, Ivo Kaplán, Petr Kalaš, Martin Kloz, Tomáš Králík, Jaromír Novák, Jaromír Marušinec, Jan Motlík, Jiří Pohl, Irena Plocková, Jan Ruml, Edvard Sequens, Jiří Spitz, Miroslav Šafařík, Radim Šrám, Václav Trejbal, Karel Vinkler, Vladimír Vlk.

Omluveni: Václav Bartuška, Vladislav Bízek, Jana Cicmanová, Filip Černoch, Dana Drábová, František Hrdlička, Eduard Janeček, Jiří Karásek, Jiří Koželouh, Jaroslav Klusák, Jaroslav Knápek, Jiří Krátký, Jaroslav Maroušek, Antonín Panák, Jana Simonová, Vladimír Sochor, Milan Ščasný.

Předseda informoval o Žofínském energetickém fóru, kde byl prezentován Výbor pro udržitelnou energetiku RVUR a jeho náměty (<http://www.zofin.cz/cs/zofinska-fora/archiv/207-zofinske-forum/>), dále o přípravě uhlíkové kalkulačky pro dopravu a o kulatém stole na Německé ambasádě k EU energetice. Poděkoval Jiřímu Bendlovi za přípravu a sestavení programu.

1) Vývoj zdrojové základny výroben elektřiny v regionu střední Evropy do roku 2040 (Ing. Josef Fiřt, Ing. Jaromír Novák, Euroenergy, spol. s r.o.) (prezentace v příloze)

Vynikající prezentace se věnovala podrobné situaci a scénářům v regionu střední Evropy a vycházela z verifikovaných schválených zdrojů a strategií jednotlivých zemí, národních legislativ a řešila rovněž vývoj bilancí a rovnováhy z hlediska výroby, vykrývání deficitů a situaci v jednotlivých zemích i z hlediska přenosu elektřiny a výstavby přenosových linek.

Diskuse:

Materiál je velmi dobrým podkladem a analýzou pro další úvahy k vývoji energetiky i elektroenergetiky. Jedná se o roční balance. Diskutovány byly ceny energií, emisních povolenek, scénáře spotřeby, regionální budoucnost, ceny paliv, dovoz, vývoz a upozorňuje se na potřebu zajištění dostatečným výkonem energetických zdrojů v budoucnosti.

Závěr:

Je třeba se dále pečlivě věnovat regionální, mezinárodní i celoevropské energetice a bilancím.

2) Mezinárodní srovnávání energetické účinnosti a databáze ODSEE (Ing. Jiří Spitz ENVIROS s.r.o.)

Byla prezentována řada zajímavých grafů energetické účinnosti v oblasti průmyslu, bydlení i dopravy (viz příloha).

ODYSSEE je databáze mezinárodně porovnatelných údajů o energetické náročnosti zemí EU a některých dalších (<http://www.indicators.odyssee-mure.eu/energy-efficiency-database.html>).

Závěry a doporučení:

Vyjadřování energetické náročnosti je nejlepší provádět k naturálním nebo fyzickým/fyzikálním činnostem, ke kterým je však nedostatek údajů.

Běžně publikované údaje (TSPEZ/HDP, TSPEZ/HPH, KSE/HDP, KSE/HPH) nevypovídají příliš o skutečné energetické náročnosti, jako spíše o výkonnosti ekonomiky a struktuře odvětví.

Přepočty v metodice ODYSSEE zajišťují lepší (i když jistě ne dokonalou) porovnatelnost údajů mezi jednotlivými zeměmi. Databáze je veřejně dostupná.

3) Budoucnost elektromobility v ČR a přínos pro energetiku (Ing. Jaromír Marušinec, Ph.D. MBA, Vysoké učení technické v Brně).

Strhujícím způsobem byl podán komplexní přehled k elektromobilitě, technickým řešením, praxi, světové nabídce vozidel, úložné kapacitě, energetické bilanci, akumulátorům, výhledu i ekonomice elektromobility a i o nadějně přípravě Li – S akumulátorů ve VUT Brno (viz prezentace).

Diskuse:

Energetický výhled elektromobility je relativně v souladu s energetickým výhledem. Továrna Tesly pro Evropu je v diskusi včetně možnosti výroby baterií v Brně. Jsou na Teplicku minerální vody se značným obsahem lithia. Na Cínovci je cca 5 % světových zásob Li, na odkalištích je značné množství 680 tisíc t Li_2O 0,5 a na ložisku je 500 mil t s obsahem 0,5% mLi_2O . Akumulační výkonová kapacita Dlouhých strání je 6 výkonnostních – hodin (6x600 MW). Cena akumulace je zatím 2 – 3 Kč za uskladnění. Účinnost vodíkových technologií je cca 60%.

Závěry:

Jeden z hlavních přínosů elektromobility je zásadní snížení značných externích škod z polycyklických aromatických uhlovodíků a dalších zdravotně rizikových emisí a látek z dieselových a benzinových motorů z dopravy a v budoucnu i z domácí energetiky.

Akumulace elektřiny do baterií z elektromobility umožní akumulaci a vyrovnávání nehomogenit v elektrizační síti.

Vzhledem k domácím ložiskům Li a nadějnému výzkumu Li – S akumulátorů v Brně skupiny Ing. Marušince, je žádoucí maximální podpora státu tomuto nadějném vývoji a co nejlépe i budoucí masivní výrobě Li – S baterií pro potřeby celého světa.

4) Různé

Doc. Miroslav Hájek informoval o návrhu projektu Metodika pro stanovení dobrovolné kompenzace emisí skleníkových plynů (offsetů) na úrovni subjektů veřejné správy a podniků v České republice.

Pařížská dohoda, dojednaná během Klimatické konference v Paříži v prosinci 2015, přinesla výrazný závazek států, včetně České republiky, ke snižování emisí skleníkových plynů a jejich kompenzací. Cílem dohody je udržení vzestupu globální průměrné teploty o maximálně 2 °C vzhledem k předindustriální úrovni a usilování o dosažení omezení toho nárůstu na 1,5 °C, což by mělo výrazně snížit rizika a dopady změny klimatu. Primárním krokem k dosažení tohoto cíle je snižování emisí skleníkových plynů (GHG), což je také cílem navržené a aktuálně projednávané Politiky ochrany klimatu ČR. Další možností je kompenzace vzniklých emisí prostřednictvím opatření, realizovaných jinde (geograficky) než u původce emisí.

Pro dosažení ambiciózního cíle Pařížské dohody je nutné, aby se do snižování emisí zapojily všechny sektory a subjekty, jejichž činnost způsobuje emise GHG, nejenom ty, které spadají do systému evropského obchodování s emisními povolenkami. To se v České republice děje, emisemi GHG plynů se zabývá řada významných národních i nadnárodních společností působících v ČR. Odpovědnost vůči klimatu postupně narůstá i v oblasti veřejné správy, 9 českých měst se zapojilo do Paktu starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky a další budou s velkou pravděpodobností přibývat.

Vedle přímého snižování emisí existuje významný nástroj v podobě tzv. flexibilních mechanismů, které zavedl Kjótský protokol a jsou využívány především na národní a mezinárodní úrovni. O jejich budoucí podobě v období po roce 2020, v návaznosti na Pařížskou dohodu, se nyní jedná. Tyto relativně složité nástroje rovněž přispěly ke snížení emisí v České republice (např. prostřednictvím programu Zelená úsporám).

Vedle toho některé podniky a subjekty veřejné správy přistupují k dobrovolným kompenzacím svým GHG emisí prostřednictvím tzv. offsetů. Příkladem je společnost Vodafone, a. s. která nechala vysadit 500 000 sazenic původních druhů dřevin v chráněných krajinných oblastech České republiky pro kompenzaci svých emisí ze spotřebované energie. Podobné kroky činí Škoda auto, a. s. či Makro Cash and Carry ČR, s. r. o. a zvažuje to i Úřad vlády ČR (který má stanoveny GHG emise související s jeho činností).

Offset je pro potřeby tohoto záměru definován jako diskrétní snížení emisí skleníkových plynů používané pro kompenzaci (tj. offset) emisí skleníkových plynů emitovaných někde jinde (jiným původcem), například pro splnění dobrovolného cíle redukce emisí skleníkových plynů. Kompenzace jsou vypočteny vzhledem k výchozí hodnotě, která představuje hypotetický scénář pro původní stav (tj. úroveň emisí v případě neexistence offsetového projektu).

Závěr

Výbor bere informaci na vědomí

Tajemník rozpošle prezentace a umístí zápis na stránky Úřadu vlády ČR.

Příští jednání se bude věnovat především surovinové politice pravděpodobně 20. 4. 2017.

Zapsal: RNDr. Jiří Bendl, CSc. – tajemník výboru

4 přílohy